

وبلاگ، مجالی برای نوشتن

خوبش می‌نوشت، نمی‌توانست مانند وبلاگ در ترویج و تشویق به نوشتن اثرگذار باشد. فضای وبلاگ اندیشه‌های نویسنده را در معرض دید و نظر عموم قرار می‌دهد و به‌دلیل اینکه امکان بازخورد نیز فراهم است، نویسنده بدون اینکه نیازی به انتشار نوشته‌اش در رسانه‌های عمومی داشته باشد، از رسانه‌های جهانی و رایگان بهره برده است. ملاحظه نظر دیگران، چه موافق و چه مخالف، حتی اگر اندک باشند، در تشویق نویسنده به نوشتن بسیار مؤثر است. به‌تدریج دایره خوانندگان وبلاگ‌ها گسترش می‌یابد و با نظراتی که ذیل یادداشت‌های نویسنده وبلاگ می‌نوشتند، او را در نوشتن برمی‌انگیزند. این خود مهارت نوشتن را که اساس رشد جامعه انسانی است، بیش از پیش توسعه می‌دهد. خوش‌بختانه معلمان ما این روزها با بهره‌گیری از این فرصت جامعه آموزشی را با تجربه‌ها و دانش خود غنی کرده‌اند. طی چند سال اخیر، رد و بدل کردن وبلاگ‌های آموزشی میان معلمان رواج یافته است؛ یادداشت‌هایی که پل ارتباطی میان دانش‌آموزان و معلمان هستند و معلم از آن طریق دانش خود را به خوبی و بی‌دریغ منتقل می‌کند یا وبلاگ‌های معلمانی که حلقه ارتباطی میان معلمان شده‌اند. سال گذشته که بحث تغییر نظام مطرح بود و معلمان ایرانی گاه از فرصت‌های آموزش ضمن خدمت جا می‌ماندند، وبلاگ‌های همکاران آن‌ها که خود معلم بودند، راهنمای خوبی بود که به کمک آن‌ها می‌آمد. از این طریق، معلمان از اقصا نقاط کشور به یاری هم می‌آمدند و تجربه‌های خود را در اختیار یکدیگر قرار می‌دادند.

بسیاری از معلمان در نواحی مختلف کشور از وبلاگ همکاران خود برای یافتن پاسخ پرسش‌هایشان درباره چگونگی تدریس محتوای جدید دوره ابتدایی برای تدریس بهتر، استفاده می‌کنند. خوب است وزارت آموزش و پرورش در این شرایط که فرصت مناسبی برای تربیت معلمان نویسنده فراهم آمده است، با انتخاب بهترین آن‌ها به افزایش شمار بیشتر نویسندگان معلم یا معلمان نویسنده کمک کند که قطعاً در پرورش شاگردان اهل تفکر و اندیشه و بسط فرهنگ نوشتن تأثیر بسزایی خواهد داشت.

پی‌نوشت

مراجعه کنید به سخنرانی دکتر فاضلی در انجمن انشای تهران با عنوان نویسندگی و معلمی

به‌عنوان معلمی که «روش تحقیق» درس می‌دهد، به‌صورت جدی با مشکل نوشتن شاگردانم مواجهم. اغلب آن‌ها نمی‌توانند چند خط به زبان خود بنویسند. گاه به آن‌ها می‌گویم که شما در نوشته خود تنها اثری که باقی گذاشته‌اید، نشانه‌های ربط مانند «و»، «اگر»، «چنانکه» و مانند این‌هاست. جز این نشانی از شما در پژوهستان دیده نمی‌شود. این شاگردان در نهایت به رونویسی از پژوهش این و آن، چسب و قیچی زدن، یا در شکل دیجیتالی آن «کپی و پیست» رو می‌آورند.

اساساً نوشتن یعنی آنچه را که می‌اندیشیم، مکتوب کنیم. از این‌رو، من معتقدم کسی که نمی‌تواند به زبان خود بنویسد و نوشتن تکلیف طاقت‌فرسایی برای اوست، نمی‌تواند پژوهشگر خوبی باشد. پاره‌ای از نویسندگان ما فراتر از آن می‌روند و معتقدند: «آن که نمی‌نویسد، نمی‌اندیشد!». در سال‌های اخیر بسط فناوری‌های دیجیتالی فرصتی را برای کاربران فراهم آورده است که به‌دلیل ساختار آن، انگیزه بیشتری برای نوشتن ایجاد می‌کند. یکی از این ابزارها و شاید مهم‌ترین آن‌ها «وبلاگ» است. وبلاگ فضای مجازی رایجی است که علاوه بر نوشتن، امکان تعامل با خوانندگان نوشته را ایجاد می‌کند. از آنجا که قائل کسی که نویسنده نیست، نمی‌تواند پژوهشگر خوبی باشد، همیشه در کلاس‌هایم تأکید کرده‌ام که همه بچه‌ها از آغاز تا پایان نیم‌سال، وبلاگی درست کنند و در آن حداقل یک یادداشت در هر هفته با تأکید بر تجربه‌های شخصی خود بنویسند.

هدف در درجه نخست فراهم آوردن فضایی برای ارتقای مهارت نوشتن در آن‌هاست. تجربه من نشان می‌دهد، شاگردانی که در آغاز نوشتن برای آنان امری دشوار و سنگین است، با تجربه وبلاگ‌نویسی، نوشتن را آسان‌تر می‌یابند. مقایسه محتوای این وبلاگ‌ها در طول نیم‌سال نشان می‌دهد که در آغاز، نوشته‌ها جنبه توصیفی دارند و شرح تجربه‌های زیسته نویسندگان هستند. ولی به مرور و با تسلط بر نوشتن، یادداشت‌های تحلیلی هم در میان نوشته‌ها به چشم می‌آید. به‌نظر می‌رسد در وضعیت کنونی، در میان فناوری‌های دیجیتالی، هیچ یک مانند وبلاگ به رشد مهارت نوشتن کاربران کمک نمی‌کند. شاید اگر هر نویسنده‌ای در خلوت خود برای